

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 81/2010-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. februára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. S., K., zastúpeného advokátkou JUDr. M. K., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 3 Co 102/2009, 3 Co 324/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. S. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola faxom 22. decembra 2009 a poštou, resp. osobne do podateľne 29. decembra 2009 a 30. decembra 2009 doručená sťažnosť Ing. J. S., K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 3 Co 102/2009, 3 Co 324/2009. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 23. decembra 2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ ešte v postavení likvidátora D., š. p. v likvidácii (ďalej len „štátny podnik“), 27. októbra 2004 podal žalobu Okresnému súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“), ktorou sa proti štátnemu podniku a Ministerstvu výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) ako žalovaným domáhal určenia, že rozhodnutie ministra výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) č. k. MVRR-2004-2299/30518-15 z 27. septembra 2004 o zlúčení dvoch štátnych podnikov v likvidácii je neplatné a nepreskúmateľné. Išlo o zlúčenie dvoch štátnych podnikov v likvidácii v čase, keď likvidácia štátneho podniku bola už zo strany sťažovateľa ukončená a on ako likvidátor mal výťažok z likvidácie odvieť na osobitný účet ministerstva. Tomu sa však snažil zabrániť vtedajší vedúci služobného úradu ministerstva za účinnej pomoci vtedajšieho štatutára V., š. p. v likvidácii (ďalej len „kameňolomy“), s ktorým bol štátny podnik k 12. januáru 2005 aj zlúčený, a to nanajvýš netransparentným spôsobom. Návrh na výmaz štátneho podniku z obchodného registra podaný vedúcim služobného úradu ministerstva a štatutárom kameňolomov bol zamietnutý z dôvodu, že bol podaný neoprávnenými osobami. Tieto osoby návrh dokonca podali v mene sťažovateľa. Následne po ukončení likvidácie štátneho podniku podal sťažovateľ návrh na vykonanie konečnej daňovej kontroly tak, aby následne mohol podať návrh na jeho výmaz z obchodného registra, ako aj na výmaz osoby štatutára. Daňový úrad sťažovateľovi oznámil, že návrh na výmaz štátneho podniku bez vykonania daňovej kontroly podal minister, takže napokon bol štátny podnik 12. januára 2005 zlúčený s kameňolomami. Dosiaľ nie je zrejmé, ako štatutár kameňolomov naložil s finančnými prostriedkami štátu, ktoré boli k 12. januáru 2005 ním prevedené na účet kameňolomov. Až k tomuto termínu vznikol zlúčený štátny podnik v likvidácii a štatutár kameňolomov mohol s týmito finančnými prostriedkami disponovať podľa svojej ľubovôle. Podľa podozrenia sťažovateľa boli finančné prostriedky použité v súlade so záujmami vedúceho služobného úradu ministerstva a štatutára kameňolomov. Ďalej sa sťažovateľ domáhal aj určenia, že jeho odvolanie z funkcie likvidátora štátneho podniku realizované listom ministra sp. zn. MVRR-2004-10221/33402 z 11. októbra 2004 je neplatné a že jeho pracovný pomer so štátnym podnikom založený pracovnou zmluvou z 28. decembra 1995 v znení dohôd o zmene pracovných podmienok naďalej trvá. Sťažovateľ od svojho

vymenovania za likvidátora štátneho podniku v roku 2000 bol s ministerstvom v mandátnom vzťahu a zamestnancom štátneho podniku v období od 1. novembra 2004 do 12. januára 2005 sa už nestal. Rovnako do toho času nebol zamestnancom ani zlúčeného štátneho podniku v likvidácii. Písomným podaním zo 4. apríla 2005 sťažovateľ, už nie ako štatutár štátneho podniku, oznámil, že po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prechod práv a povinností, o ktorých sa konalo. Preto aj požiadal, aby on sám mohol vstúpiť do konania namiesto pôvodného žalobcu, ktorým bol štátny podnik, keďže tento 12. januára 2005 prestal právne existovať. Ako žalovaného 1 označil ministerstvo, ako žalovaného 2 kameňolomy. Písomným podaním z 23. decembra 2005 sťažovateľ presne vymedzil okruh účastníkov konania, keď uviedol, že žalobcom je on ako fyzická osoba (teda nie ako štatutár štátneho podniku) a žalovanými sú ministerstvo a kameňolomy. Uznesením okresného súdu sp. zn. 10 C 447/2004 z 23. februára 2006 bola takáto zmena žaloby pripustená. Na pojednávaní okresného súdu 24. októbra 2008 požiadal sťažovateľ o zmenu petitu žaloby tak, aby okresný súd určil, že jeho pracovný pomer so štátnym podnikom založený pracovnou zmluvou z 28. decembra 1995 trvá následne v kameňolomoch od 12. januára 2005, keď sa kameňolomy stali v pracovnoprávných vzťahoch právnym nástupcom štátneho podniku. Okresný súd túto zmenu žaloby nepripustil, a to v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Toho istého dňa vyhlásil rozsudok, ktorým bolo konanie zastavené, jednak pokiaľ ide o určenie, že rozhodnutie ministerstva z 27. septembra 2004 je neplatné a nepreskúmateľné, ďalej o určenie, že odvolanie sťažovateľa z funkcie likvidátora štátneho podniku realizované listom štatutára ministerstva z 11. októbra 2004 je neplatné, a napokon o určenie, že pracovný pomer sťažovateľa v kameňolomoch založený pracovnou zmluvou z 28. decembra 1995 v znení zmien pracovných podmienok naďalej trvá v období od 7. februára 2005 do budúca. Žaloba týkajúca sa určenia, že pracovný pomer sťažovateľa v kameňolomoch založený pracovnou zmluvou z 28. decembra 1995 v znení zmien pracovných podmienok naďalej v období od 28. decembra 1995 do 6. februára 2005 trval, bola zamietnutá. Na samostatné konanie bola vylúčená tá časť žaloby, ktorou sťažovateľ požadoval od kameňolomov zaplatenie náhrady výkonnostnej odmeny likvidátora vo výške 718 883 Sk z 13 % ročným úrokom z omeškania počítaným od 4. februára 2005 do zaplatenia. Napokon bolo vyslovené, že o náhrade trov konania vo vzťahu medzi sťažovateľom a ministerstvom

sa rozhodne po právoplatnosti rozsudku a o náhrade trov konania medzi sťažovateľom a kameňolomami sa rozhodne v konečnom rozhodnutí. Ešte pred podaním odvolania proti rozsudku sťažovateľ požiadal o opravu chýb v zmysle § 164 Občianskeho súdneho poriadku. Tvrdil totiž, že žaloba o zaplatenie výkonnostnej odmeny nesmerovala iba proti kameňolomom, a práve túto zrejmú chybu požadoval opraviť. Uznesením okresného súdu sp. zn. 10 C 447/2004 z 21. januára 2009 nebolo návrhu na vydanie opravného uznesenia vyhovené z dôvodu, že súd nemôže svojvoľne disponovať s návrhom, teda prekročiť jeho rámec formulovaný sťažovateľom, keďže toto právo patrí iba sťažovateľovi. Sťažovateľ podal odvolanie tak proti rozsudku vo veci samej, ako aj proti uzneseniu o nevyhovení jeho návrhu na opravu rozsudku. Rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 Co 102/2009, 3 Co 324/2009 z 29. septembra 2009 bol rozsudok okresného súdu sčasti potvrdený a sčasti bolo odvolanie odmietnuté. Podľa názoru krajského súdu treba tak rozsudok, ako aj uznesenie okresného súdu považovať za vecne správne, pričom odvolacie námietky sťažovateľa sú v plnom rozsahu neopodstatnené.

Podľa názoru sťažovateľa rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru. Pokiaľ bolo potvrdené zamietnutie žaloby, pokiaľ ide o určenie, že pracovný pomer sťažovateľa v kameňolomoch trval od 28. decembra 1995 do 6. februára 2005, pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, keďže kameňolomy existenciu pracovného pomeru nepopierali, nie je tento záver akceptovateľný. Sťažovateľ v skutočnosti naliehavý právny záujem preukázal, ako aj to, že v súvislosti s otázkou trvania pracovného pomeru neboli stanoviská sťažovateľa a kameňolomov vôbec zhodné. V súvislosti s vylúčením tej časti žaloby na samostatné konanie, ktorou sťažovateľ požadoval od kameňolomov náhradu výkonnostnej odmeny likvidátora vo výške 718 883 Sk s prísl., trvá sťažovateľ na tom, že túto požiadavku uplatňoval tak voči ministerstvu, ako aj voči kameňolomom, a nezodpovedá pravde, že by na pojednávaní konanom 26. septembra 2008 vzal späť žalobu proti ministerstvu v celom rozsahu, lebo v skutočnosti vtedy vzal späť žalobu proti ministerstvu, iba čo sa týka určenia neplatnosti a nepreskúmateľnosti rozhodnutia ministerstva z 27. septembra 2004, ako aj určenia neplatnosti odvolania sťažovateľa z funkcie likvidátora štátneho podniku. Len v tomto rozsahu požadoval aj zastavenie konania.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 3 Co 102/2009, 3 Co 324/2009 s tým, aby bol rozsudok z 29. septembra 2009 zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie. Požaduje tiež náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 245,70 €.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 3 Co 102/2009-539, 3 Co 324/2009 z 29. septembra 2009 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 10 C 447/2004-447 z 24. októbra 2008, a to vo výroku o zamietnutí žaloby o určenie, že pracovný pomer sťažovateľa v kameňolomoch založený pracovnou zmluvou z 28. decembra 1995 v znení pracovných podmienok naďalej v období od 28. decembra 1995 do 6. februára 2005 trval, ako aj vo výroku o zastavení konania o určenie, že pracovný pomer sťažovateľa v kameňolomoch založený pracovnou zmluvou z 28. decembra 1995 v znení zmien pracovných podmienok naďalej trvá aj po 7. februári 2005. Ďalej bolo odmietnuté odvolanie sťažovateľa proti výrokom, ktorými okresný súd nárok sťažovateľa proti kameňolomom o zaplatenie výkonnostných odmien likvidátora vo výške 718 883 Sk s prísl. vylúčil na samostatné konanie a ktorými rozhodnutie o trovách konania medzi sťažovateľom a ministerstvom, resp. kameňolomami ponechal na konečné rozhodnutie. Zároveň potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 10 C 447/2004-509 z 21. januára 2009. Podľa názoru krajského súdu okresný súd rozhodol správne. Pokiaľ ide o tretiu časť výroku rozsudku okresného súdu (zamietnutie žaloby o určenie, že pracovný pomer sťažovateľa v kameňolomoch trval v období od 28. decembra 1995 do 6. februára 2005), zo spisu nepochybne vyplýva, že vzhľadom na nespornosť skutočnosti, určenia ktorej sa sťažovateľ domáha (nespornosť existencie pracovného pomeru v označenom čase), nebol na takomto určovanom výroku zo strany sťažovateľa preukázaný naliehavý právny záujem, a preto správne bola žaloba v tejto časti zamietnutá. Rovnako správne bolo zastavené konanie o určenie, že pracovný pomer trvá aj po 7. februári 2005, vzhľadom na to, že zo spisu nepochybne vyplýva, že o tejto časti žaloby už bolo v inom konaní právoplatne rozhodnuté súdom. Preto z dôvodu prekážky veci rozsúdenej správne okresný súd konanie zastavil. Pokiaľ ide o odvolanie sťažovateľa proti piatemu výroku rozsudku okresného súdu, ktorým

bol peňažný nárok sťažovateľa proti kameňolomom vylúčený na osobitné konanie, z obsahu spisu, najmä zo zápisnice o pojednávaní z 26. septembra 2008 nepochybne vyplýva, že sťažovateľ vzal žalobu proti ministerstvu späť a súčasne žiadal, aby boli na zaplatenie výkonnostných odmien vo výške 718 883 Sk zaviazané kameňolomy. Za takejto situácie nemohol krajský súd prekročiť návrh sťažovateľa a pokračovať v konaní o zaplatenie odmien aj proti ministerstvu. Preto, pokiaľ okresný súd vylúčil vec na osobitné konanie týkajúci sa výkonnostných odmien len proti kameňolomom, rozhodol vecne správne. Vzhľadom na to, že rozhodnutie o vylúčení časti žaloby na osobitné konanie je rozhodnutím v zmysle § 202 ods. 3 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, ktorým sa upravuje vedenie konania, a rovnako aj výroky týkajúce sa trov konania, proti týmto výrokom nie je v zmysle ustanovenia § 202 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie prípustné, a preto krajský súd odvolanie sťažovateľa proti týmto výrokom odmietol. Podľa dátumovej pečiatky bol rozsudok doručený právnej zástupkyňi sťažovateľa 23. októbra 2009.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Podstata námietok sťažovateľa smeruje jednak proti zamietnutiu žaloby o určenie trvania pracovného pomeru od 28. decembra 1995 do 6. februára 2005, ďalej proti zastaveniu konania o určenie trvania pracovného pomeru po 7. februári 2005, ale tiež proti vylúčeniu nároku na zaplatenie výkonnostných odmien voči kameňolomom na osobitné konanie z toho pohľadu, že tento nárok sťažovateľa smeroval nielen proti kameňolomom, ale aj proti ministerstvu.

Podľa názoru ústavného súdu napadnutý postup a rozhodnutie krajského súdu nemožno považovať za arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého postupu a rozhodnutia tohto súdu. Odvolacie námietky sťažovateľa boli podľa názoru ústavného súdu dostatočne vyhodnotené krajským súdom a prijaté závery nemožno považovať ani za zjavne neodôvodnené. Niet preto ani príčiny, aby ústavný súd do nich zasiahol. Preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2010